



LATVIJAS FARMACEITU ĒTIKAS KODEKSS

Izdots saskaņā ar Farmācijas likuma 38. panta otrās daļas 1. punktu

Pieņemts: Latvijas Farmaceitu biedrības 4. kongresā 1998.gada 10.oktobrī

Pēdējie grozījumi: Latvijas Farmaceitu biedrības 11. kongresā 2013. gada 9. novembrī

Latvijas farmaceitu ētikas kodekss (turpmāk tekstā – Kodekss) ir visu Latvijas farmaceitiskajos uzņēmumos un ārstniecības iestādēs strādājošo farmaceitu un farmaceita asistentu (turpmāk tekstā – farmaceita) darbības ētisko principu kopums, kas izstrādāts ar nolūku nodrošināt kvalitatīvu farmaceitisko aprūpi, ievērojot profesionālos standartus un vispārpieņemtās morāles normas.

1. Farmaceita ētiskas rīcības pamatprincipi:

- 1.1. Farmaceita darbības pamatprincips ir cieņa pret katru cilvēku, tā tiesībām, neatkarīgi no viņu tautības, rases, ticības, vecuma, dzimuma, politiskiem uzskatiem un stāvokļa sabiedrībā. Kopā ar pārējo sabiedrību farmaceits ir atbildīgs par taisnīgu un efektīvu sabiedrības vispārējās veselības uzlabošanu, slimību profilaksi;
- 1.2. Farmaceita pamatpienākums ir sargāt katra cilvēka veselību un dzīvību. Farmaceita profesionālā darbība nedrīkst būt vērsta pret cilvēka veselību vai kalpot prettiesiskiem mērķiem. Farmaceits informē Latvijas Farmaceitu biedrību (LFB) par faktiem, kas kompromitē farmaceitisko aprūpi vai sabiedrības drošību.
- 1.3. Farmaceits ciena cilvēku uzticību un darbojas tikai viņu interesēs;
- 1.4. Farmaceits savā darbībā ir profesionāli un akadēmiski izglītots veselības aprūpes speciālists, kas pastāvīgi papildina un pilnveido savas zināšanas un iemaņas, veic savas darbības pašvērtējumu;
- 1.5. Farmaceits ir neatkarīgs un neitrāls savā rīcībā, profesionālajā darbībā un lēmumu pieņemšanā un pilnīgi brīvs no jebkādas ietekmes, kas var kaitēt viņa profesionālajam prestižam;
- 1.6. Farmaceits nedrīkst strādāt savā profesijā apstākļos, kas varētu kompromitēt viņa sniegto pakalpojumu kvalitāti un viņa profesionalitāti;
- 1.7. Farmaceits nedrīkst savas profesionālās zināšanas un iemaņas lietot prettiesiskai vai negodīgai rīcībai, kā arī jebkurai citai rīcībai, kuras rezultāti var radīt kaitējumu cilvēka veselībai vai dzīvībai;
- 1.8. Farmaceitam jāatturas no tādas uzvedības, rīcības vai izteikumiem, kas grauj profesijas prestižu vai rada šaubas par viņa godīgumu ne tikai veicot profesionālo darbību darba vietā, bet arī citos gadījumos, kad tiek izmantota atsaucē uz savu profesiju ārpus darba pienākumu veikšanas. Farmaceita publiskie izteikumi, tai skaitā sociālajos tīklos un elektroniskajā vidē, nedrīkst mazināt sabiedrības uzticību profesijai;
- 1.9. Sertificēts farmaceits nedrīkst nodot savu sertifikātu lietošanā farmaceitiskās darbības uzņēmumam vai uzņēmuma, kurā viņš strādā, citai struktūrvienībai, kurā pats faktiski nestrādā;

2. Saskarsmē ar klientiem (pacientiē):

- 2.1. Farmaceits, sniedzot farmaceitisko aprūpi, ievēro Kodeksa ētikas pamatprincipus;
- 2.2. Pacientiē, citiē sabiedrības locekļiē un veselības aprūpes speciālistiē izplatītā profesionālā informācija ir precīza, objektīva un nepārprotama; šo informāciju nedrīkst ietekmēt personīgas vai komerciālas intereses vai citi stimuli un pamudinājumi;
- 2.3. Farmaceits nedrīkst būt ieinteresēts personīgā labuma gūšanā, tostarp, saņēmt no zāļu ražotājiē un/vai lieltirgotavām, un aptiekas īpašniekiē nekādas dāvanas, materiālas priekšrocības, labumus vai atlīdzību par zāļu pārdošanu vai ieteikšanu klientiē;
- 2.4. Sniedzot farmaceitisko aprūpi, farmaceitam jāiesaka pacientam piemērotākās zāles, sniedzot visaptverošu informāciju, tai skaitā par cenu, nepieciešamības gadījumā konsultējoties ar ārstu. Nav pieļaujams pildīt komerciālas dabas norādījumus par zāļu ieteikšanu vai pārdošanu, kas var būt pretrunā ētiskai un profesionālai farmaceitiskai darbībai;
- 2.5. Farmaceitam pret katru cilvēku jāizturas ar cieņu, jāprot veidot dialogu un stiprināt kontaktu ar klientu, izvairoties no konflikta situāciju veidošanās, ar ārējo tēlu jāpārliecina par savu kompetenci un profesionālajām zināšanām;
- 2.6. Farmaceitam jārespektē un jāaizsargā informācijas konfidencialitāte, kas iegūta profesionālo pakalpojumu sniegšanas laikā un jānodrošina, ka informācija par indivīdu netiek atklāta citiē bez pacienta piekrišanas, izņemot normatīvos aktos noteiktus gadījumus;
- 2.7. Farmaceits pacienta klātbūtnē nedrīkst apšaubīt ārsta izvēlēto ārstēšanas veidu; jebkuru neskaidrību vai kļūdu gadījumā farmaceits sazinās ar ārstu konfidenciali.

3. Saskarsmē ar citiē farmaceutiē:

- 3.1. Farmaceitam ar cieņu jāizturas pret saviē kolēģiē, novērtējot viņu zināšanas, pieredzi un prasmi strādāt ar klientiē; farmaceitam ir tiesības saņēmt cieņpilnu attieksmi no citiē kolēģiē;
- 3.2. Savstarpējai konkurencei jābūt godīgai, balstītai uz zināšanām, kvalitatīvāku un profesionālāku darbību;
- 3.3. Farmaceitam jādalās savās zināšanās ar kolēģiē un jāsniedz atbalsts farmācijas studentiē, tā nodrošinot profesijas pēctecību;
- 3.4. Farmaceitu kolektīvā kritikai jābūt kolēģiēlai un saistītai ar profesionālo darbību, nevis darbinieka personīgām īpašībām;

4. Saskarsmē ar citiē veselības aprūpes speciālistiē:

- 4.1. Farmaceits pacienta vai klienta interesēs godprātīgi veido un uztur starpdisciplināras attiecības ar citiē veselības aprūpes speciālistiē (ārstiē, māsām, ārstu palīgiē u.c.), veicina sadarbību ar tiē;
- 4.2. Farmaceits atbalsta citu veselības aprūpes speciālistu ieteikumus pacientam vai klientam. Konstatējot kļūdas vai pamanot neskaidrības, atbildīgi izmanto savas profesionālās zināšanas, veicot korekcijas, nepieciešamības gadījumā sazinoties ar citu speciālistu. Komunikācija notiek diskreti, nepārkāpjot savas kompetences robežas.

5. Noslēgums

- 5.1. Latvijas farmaceitu ētikas kodekss ir spēkā Latvijas Republikas teritorijā, un tas ir saistošs visiem farmaceitiem un farmaceita asistentiem, kuri sniedz farmaceitisko aprūpi;
- 5.2. Visus jautājumus, kas saistīti ar Latvijas farmaceitu ētikas kodeksa pārkāpumiem, izskata Farmaceitu ētikas komisija;
- 5.3. Par Latvijas farmaceitu ētikas kodeksa pārkāpumiem var piemērot šādas sankcijas: aizrādījumu, brīdinājumu, ierosināt farmaceita sertifikāta anulēšanu;
- 5.4. Farmaceitu ētikas komisijas lēmums ir pārsūdzams LFB valdē 10 dienu laikā no paziņojuma saņemšanas brīža;
- 5.5. LFB valdes lēmums ir galīgs.